

МОНІТОРИНГ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ У РФ: ЗИМА 2024/2025 РОКІВ

Недержавний аналітичний центр «Українські студії стратегічних досліджень» продовжує довготерміновий проєкт Моніторингу регіональних процесів у РФ.

Мета дослідження — фіксація та визначення динаміки конфліктогенних та дезінтеграційних факторів, що сприятимуть деконструкції російської федерації та її зникнення як геополітичної реальності.

Об'єктом моніторингу є інформаційне поле російської федерації, аналізуються найбільш популярні новини за квартал різних регіонів росії, що дасть більш-менш чітке уявлення про внутрішні процеси, що протікають на території держави-агресора та дозволить провести моніторинг конфліктогенних регіональних процесів.

В означений період у багатьох регіонах спостерігалися проблеми із інфраструктурою для якої зима традиційно настала несподівано. Для близьких регіонів до України став очевидним «прихід війни» у повсякденне життя. В усій росії спостерігається загострення соціально-економічної ситуації, деяких регіонах посилюються конфлікти на національно-релігійному ґрунті.

ЄВРОПЕЙСЬКА ЧАСТИНА

Московський регіон

Попри уявну стабільність центру, зима 2024-2025 років виявила низку структурних проблем, що дедалі глибше проникають у соціально-політичну тканину регіону.

Економічно область зазнала впливу ударів по нафтопереробній інфраструктурі, внаслідок чого потужності нафтопереробки впали на 50-60%. Це не лише вдарило по виробництву, але й посилило тиск спецслужб на промислові підприємства. Інфляція перевищила 10%, особливо болісно вдаривши по цінах на продовольчі товари, що спровокувало зростання соціального невдоволення.

Протестна активність зросла на тлі масових проблем у сфері ЖКГ. У кількох містах Московської області — зокрема в Хімках і Красногорську — пройшли мітинги через відключення тепла та підвищення тарифів. У регіонах Центрального федерального округу зафіксовано численні випадки перебоїв з електроенергією та опаленням. Те, що подібні акції виникають у привілейованому московському регіоні, може свідчити про серйозні системні збої.

На політичному рівні спостерігається посилення репресивних заходів щодо опозиції. Особливої уваги набули події навколо річниці смерті Навального: затримання активістів, які намагалися дістатися до Москви, засвідчили страх влади перед навіть символічними проявами непокори. Попри це, у столиці все ж відбувся невеликий мітинг пам'яті, що свідчить про наявність залишків політичного опору, хай і глибоко маргіналізованого.

Цікавою новою лінією напруги стає розкол усередині РПЦ. Священник із Можайського району публічно розкритикував патріарха Кирила за «надмірно патріотичну» риторичку, що викликало широкий резонанс. Це може вказувати на появу внутрішнього опору навіть у середовищі, яке традиційно було лояльним до режиму.

Екологічна тема залишається одним зі стійких каталізаторів протесту — мешканці області виступають проти забудови сільськогосподарських угідь та сміттєзвалищ. Хоча ці акції наразі не масштабні, вони вкорінюють протестну культуру серед місцевих громад.

Загалом, Московська область демонструє ознаки поступової втрати соціального консенсусу: тиск економіки, збої у комунальній сфері, посилення поліцейської держави та навіть зародки релігійного невдоволення формують нестабільне поле, що у разі зовнішнього або внутрішнього стресу може дати несподіваний політичний результат.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний	-1	2	1
Екологічний	0	0	2
Національний	1	1	0
Криміногенний	0	0	0
Релігійний	0	0	1
«СВО»	0	3	2
Соціально-економічний	0	2	2
Суспільно-політичний	0	2	2

Брянська область

Брянська область в означений період перебуває в умовах посилення внутрішнього напруження, зумовленого комбінацією економічних, соціальних та безпекових чинників.

Темпи інфляції, що сягнули 11% у лютому 2025 року, викликають зростаюче незадоволення громадськості, зокрема у зв'язку з асоціацією росту цін із витратами на війну проти України. Зростає кількість критики як до місцевої, так і до центральної влади.

Помітні також людські втрати: серед цивільного населення за три місяці загинули 3 особи й ще 11 були поранені, а серед військових — понад 530 загиблих. Це призводить до публічного обговорення доцільності війни.

Поглиблюється демографічна криза: смертність у понад удвічі перевищує народжуваність, середній вік мешканців — 39 років. Задля стимулювання народжуваності влада впроваджує фінансові виплати для вагітних школярок і студенток, що викликає неоднозначну реакцію в суспільстві.

Безпекова ситуація суттєво загострилась: з грудня до лютого зафіксовано сотні ударів дронами, ракетами й артилерією. З'явилися регулярні сповіщення про ракетну небезпеку.

Таким чином, Брянщина поступово переходить до стану хронічної напруги, де військовий фактор тісно переплітається з внутрішньополітичним і соціально-економічним незадоволенням.

ЧУВАШІЯ

Зима 2024-2025 рр. у Чувашії минула в умовах політичної нестабільності та соціального невдоволення. Новий очільник регіону зіткнувся з опором з боку старої номенклатури, що зберігає вплив через схеми перерозподілу посад. Корупційні скандали та внутрішня боротьба еліт посилюють кризу довіри.

Мобілізація викликає стійкий спротив, особливо через історії про її примусовий характер, зокрема серед ув'язнених.

Ціни на базові товари й комунальні послуги зростають, поглиблюючи соціальну напругу.

Населення дедалі виразніше демонструє відчуження від офіційної влади, що простежується в онлайн-дискусіях і коментарях у місцевих медіа.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний	1		0
Екологічний	2		0
Національний	0		0
Криміногенний	0		0
Релігійний	0		0
«СВО»	0		2
Соціально-економічний	1		1
Суспільно-політичний	2		1

ТАТАРСТАН

Узимку 2024-2025 рр. у Татарстані різко загострилися структурні проблеми, що охоплюють економіку, демографію, ідентичність і політику.

Республіка опинилася у стані кадрової та фінансової кризи: попри присутність 49 тисяч мігрантів, не вистачає 37 тисяч працівників, а державний борг досяг 113,4 млрд рублів, переважно за рахунок федеральних кредитів. При цьому майже 80% податків спрямовується до Москви, що посилює залежність регіону від центру.

Демографічна ситуація продовжує погіршуватись — природний спад населення майже подвоївся, смертність зросла на 6,6%, а народжуваність впала на 3,3%.

Соціально-культурна напруга зростає на тлі ігнорування татарських пам'яток та пріоритетного визнання християнських об'єктів культурної спадщини. Попри це, в регіоні спостерігається зростання інтересу до ісламу: масові курси Корану, активність мусульманських громад і посилення релігійної самоорганізації.

Арешт ветерана татарського національного руху Фазіля Валіяхметова та повідомлення про тисячі загиблих на війні з Україною лише загострюють антивоєнні та національні настрої. За зовнішньою лояльністю ховається поступове наростання внутрішньої нестабільності.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний			1
Екологічний			0
Національний			-1
Криміногенний			1
Релігійний			1
«СВО»			-2
Соціально-економічний			2
Суспільно-політичний			-1

БАШКОРТОСТАН

Зимовий сезон у Башкортостані позначився серією соціальних протестів та посиленням репресій.

Головними індикаторами напруги стали:

- виступи мешканців Уфи проти відкриття центру пробації у мистецькому коледжі;
- протест будівельників траси М-12 через невивіду зарплати;
- екологічне обурення в Стерлітамаку щодо сміттового полігону, а також прояви антиімперської поведінки з боку підлітків, які спалили імперський прапор.

Усі ці події супроводжувались реакцією влади — від тимчасових поступок до показових переслідувань. Продовжувалось репресування учасників торішніх протестів у Баймаку.

Паралельно розгортались корупційні скандали в регіоні: вироки Нізакаєву, Локотченку та керівнику «Башстрой», а також зростало невдоволення через інфляцію, забруднення повітря й загрозу паводків. Попри зусилля голови республіки Хабірова утримати стабільність через інфраструктурні проекти, його позиції ослаблені через втрату бізнес-інтересів в Абхазії.

Війна проти України дедалі глибше проникає у свідомість місцевих — з'являються бомбосховища під замовлення, а також фейки про «українські хакерські перекази». Загальна картина — зростаюче розчарування в умовах поки неузгодженої, але регулярної протестної активності.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний			0
Екологічний			0
Національний			1
Криміногенний			0
Релігійний			0
«СВО»			1
Соціально-економічний			-1
Суспільно-політичний			1

ОРЕНБУРЗЬКА ОБЛАСТЬ

Упродовж зими тривало обговорення та розслідування справи щодо паводка початку 2024 року, зокрема компенсацій і відповідальності влади. Відновлено окремі об'єкти (поліклініка, санаторій «Русь»), проте населення залишалося незадоволеним відсутністю системних змін. Попри заяви МНС та перевірку з боку контрольного управління адміністрації президента рф, суттєвих змін не відбулось, що викликало хвилю недовіри.

Продовжувалось придушення інакодумства: за «виправдання тероризму» засуджено трьох осіб, зокрема двох мешканців Оренбургу — жінку на 5 років і чоловіка на 12, а також громадянина

країни Центральної Азії. Канал «Утюг», який критикував внутрішню політику рф, зазнав тиску — двох адміністраторів затримано за обвинуваченням у здирництві.

На тлі зростання соціальної напруги відбувалась низка нападів на правоохоронців. Водночас помітно зростали акти протесту:

- мешканці с. Чебенки виступили проти закриття медичних установ;
- жителі м. Оренбург протестували через проблеми з транспортом та підвищення тарифів;
- в с. Энергетик і м. Новотроїцьк — через скорочення медичної інфраструктури.

У грудні 2024 відбулося масове отруєння в гімназії № 4, яке влада заперечувала, що викликало обурення.

Проблеми у сфері ЖКГ наростали: компанія «Природа» провалила вивезення сміття, спричинивши нашість щурів, і заявила про вихід із регіону. Конфлікт з губернатором Паслером через тарифи призвів до затягнутого протистояння до березня. У сфері дорожнього будівництва виявлено масштабну корупцію — затримано гендиректора «Оренбургремдорстрой», оголошено картельну змову 5 компаній, що працювали в області.

Нестабільність поглиблюється через кадрові зміни: міський голова Оренбурга Салмін відправився на війну проти України, залишивши посаду першому заступнику Об'єдкову. Салміна постійно критикували мешканці, а його рейтинг був одним із найнижчих у рф. У соцмережах припускали, що він «звалив» на війну, щоб уникнути відповідальності. Водночас Паслер, попри свою приналежність до тієї ж політичної сили, активно дистанціюється від Салміна, демонстративно критикуючи його.

Активність навколо війни проти України посилилася. За зиму відзначено численні приклади мобілізації, повернення з полону, формування евакуаційних пунктів і навіть перевірки бомбосховищ. Збільшено фінансову підтримку учасникам війни — 350 000 руб. кожному з 5 000 осіб. Продовжують фіксуватись випадки примусової відправки на війну, наприклад, затриманого за продаж дитини мешканця Оренбурга.

Протестні дії лишаються локальними й неорганізованими, а ініціативу в них перехоплює системна опозиція: КПРФ, «Справедлива Росія», Ксенія Собчак. Водночас на місцях помітна втома від неефективності й корупції — як у місті, так і в районах області. За оцінками, рівень відцентрових процесів в області продовжує помірно зростати.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний			1
Екологічний			0
Національний			1
Криміногенний			0
Релігійний			0
«СВО»			-1
Соціально-економічний			1
Суспільно-політичний			1

СХІДНИЙ СИБІР

Примор'я

Приморський і Хабаровський краї у грудні 2024 — березні 2025 років пережили низку інцидентів, що свідчать про посилення репресивних механізмів і внутрішню нестабільність. У Великому Камені 16-річний підліток підпалив банк і спробував підпалити будівлю адміністрації. У Комсомольську-на-Амурі місцева мешканка отримала умовний термін за спробу підпалу військкомату, до якого її підштовхнули шахраї. В Уссурійську колишній контрактник заявив про катування у військовій частині.

У Хабаровську встановили бюст Держинському, а журналіст Мінгазов був оштрафований на 700 тис. рублів за «фейки» про Бучу. Продовжується переслідування колишнього губернатора Фургала у справі про створення ОЗУ.

На рівні економіки відбулося повернення під державний контроль стратегічного підприємства «Дальполіметал», що видобуває метали для військової промисловості. Паралельно триває демонстративна «боротьба з недобросовісними політиками» — від влади усунули голову місцевої фракції «Єдиної Росії» в Арсен'єві.

Загалом ситуація у регіоні — відносно контрольована, але з ознаками системної деградації та посилення карального апарату.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний	1	-1	-1
Екологічний	1	2	0
Національний	0	0	0
Криміногенний	0	0	1
Релігійний	1		-1
«СВО»	0	1	1
Соціально-економічний	1	1	-2
Суспільно-політичний	-2	2	1

Камчатка

Камчатський край стикається з низкою серйозних проблем у житлово-комунальному господарстві, економіці, екології та політиці. У сфері ЖКГ, сейсмічна активність та ізолюваність краю призводять до надмірної експлуатації ресурсів, зокрема геотермальної води, що спричиняє проблеми з опаленням. 25% житлового фонду не відповідає сейсмостійким нормам, що спричиняє численні скарги. Погіршується й енергопостачання через зношені мережі. Економічна ситуація також складна: дефіцит бюджету, зростання безробіття, інфляція та падіння купівельної спроможності негативно позначаються на соціальному становищі. Водночас зростає злочинність, зокрема, кількість убивств та крадіжок.

Дорожня інфраструктура залишається в критичному стані, хоча кількість ДТП зменшилась завдяки частковим ремонтам доріг. Екологічні катастрофи, як розлив мазуту та аварії, погіршують ситуацію в довкіллі. Камчатка також переживає демографічний спад, попри спроби залучити фахівців через нацпроект «Демографія».

Збільшення репресивних практик та утисків громадянського суспільства підсилюють соціальну напругу. Загалом, Камчатський край продовжує стикатися з труднощами у всіх сферах життя, зокрема, в управлінні ресурсами та розв'язанні соціально-економічних проблем.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний			0
Екологічний			0
Національний			0
Криміногенний			1
Релігійний			0
«СВО»			1
Соціально-економічний			2
Суспільно-політичний			1

Сахалін

Ключові проблеми — криза ЖКГ, колапс транспортної інфраструктури, віялові відключення електроенергії та загострення демографічної ситуації. Через снігові замети та бездіяльність місцевої влади окремі населені пункти були ізольовані, що спричинило зростання ДТП і перебоїв в постачанні. Перебоїв з теплом і світлом в екстремальні морози викликали значне суспільне невдоволення.

У багатому на ресурси регіоні (зокрема нафту та вугілля) погіршуються економічні показники: спад у видобувній промисловості, агросекторі та транспорті призвів до зниження реальних доходів, попри формально високі зарплати. Фіксується зростання інфляції та криза споживчої спроможності.

На цьому тлі зростає еміграція та смертність, особливо у віддалених районах, де бракує меддопомоги. Посилення репресій (зокрема, справа 85 річного правозахисника Марка Купермана) і ксенофобські дії проти мігрантів поглиблюють соціальну тривожність. Аварія китайського судна вказує на екологічні ризики та непрозорість російсько-китайських відносин. Приховування втрат на війні лише поглиблює недовіру до влади.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний			0
Екологічний			1
Національний			0
Криміногенний			0
Релігійний			0
«СВО»			1
Соціально-економічний			2
Суспільно-політичний			1

КАВКАЗ

Дагестан

3 грудня 2024 по березень 2025 року в Дагестані загострилася репресивна кампанія під приводом боротьби з тероризмом. На тлі триваючого переслідування мусульманської спільноти регіону, влада посилила контроль над інформаційним простором: у грудні на кілька днів блокували інтернет і месенджери.

ФСБ регулярно повідомляє про «ліквідацію бойовиків». Водночас затриманих дедалі частіше звинувачують у підготовці терактів, як-от школяра Мурада Кадирова або імама села Серебряківка. Багато затриманих заявляють про катування: Халід Магомедов, підозрюваний у справі про напади на релігійні установи в червні, заявив, що співробітники ФСБ вибивали в нього зізнання в тероризмі.

У Махачкалі увечері 14 лютого сталась перестрілка, де брали участь колишній заступник мера Махачкалі Алібулат Магомедов та його знайомий Сайпулакаді Магомедов. Причиною стрілянини міг стати контракт на будівництво в селі Хурік — чиновник нібито був незадоволений зривом термінів. Згодом фігуранти з'явилися в поліцію з повинною.

Зростає кількість справ за «виправдання тероризму» навіть через публікації в месенджерах. Стрімер Хавієр Ярмагомедов отримав 7 років колонії за трансляцію з образою релігійних символів.

20 лютого Федеральне агентство у справах національностей (ФАДН) розробило поправки до закону «Про гарантії прав корінних нечисленних народів Російської Федерації». Відомство пропонує позбавити Дагестан права самостійно визначати перелік корінних нечисленних народів, що проживають в республіці. Нині це єдиний регіон, який має таку можливість.

Дагестан опинився серед російських регіонів, де торік найактивніше закривали медичні установи, підрахувала газета The Moscow Times. Найчастіше ліквідували районні сільські лікарні та пологові будинки.

Загалом у регіоні простежується посилення силового тиску, обмеження свободи вираження, релігійних прав і використання антирелігійної риторики як інструменту політичного контролю. Ситуація свідчить про системну ескалацію репресій у Дагестані.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний	1	1	-1
Екологічний	2	0	2
Національний	3	1	3
Криміногенний	0	0	3
Релігійний	3	1	-1
«СВО»	0	1	1
Соціально-економічний	2	0	0
Суспільно-політичний	3	2	-2

Північно-Західний Кавказ

Зима 2024/2025 на Північно-Західному Кавказі пройшла під маркером екологічної катастрофи, яка сталася на Чорноморському узбережжі Краснодарського краю. Напередодні нового року троє зазнали два танкери з мазутом. Зусилля із нівелювання наслідків катастрофи розділили суспільство на два табори: волонтери, які самоорганізувалися та добровільно намагалися зробити все від себе залежне, щоб нівелювати наслідки катастрофи та владу в цілому, яка перетворила боротьбу з екологічною катастрофою на черговий цирк піару та фестиваль брехні. Посилення самоорганізації активної частини місцевого суспільства та його зіткнення із цинізмом та брехливістю місцевої адміністрації у перспективі може створити сприятливий ґрунт для дестабілізації ситуації в регіоні.

Проте на іншій шальці терезів знаходяться так звані козацькі спільноти. Їхнім завданням є акумуляція у своїх рядах активної та амбітної молоді. Різноманітні козацькі організації проводять молодь через усі шаблі «патріотичного виховання», пропонуючи кар'єрне зростання по лінії силових структур. В обмін молодому поколінню прищеплюється лояльність до владних структур та відданість імперській системі. Таким чином виховується цілий пласт відданих системі молодих людей. Щоправда, у середньостроковій та віддаленій перспективі незрозумілим є подальша доля самого «козацтва». Чи воно залишиться вірним владі, чи навпаки стане осередком дестабілізації ситуації в суспільстві.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний		1	1
Екологічний	0	1	1
Національний	2	2	-1
Криміногенний	0	0	1
Релігійний	1	2	-1
«СВО»	0	-1	1
Соціально-економічний	-2	-1	1
Суспільно-політичний	-3	1	1

ПІВНІЧНИЙ ЗАХІД

Республіка Комі

Зимовий період 2024-2025 рр. у Комі ознаменувався транспортними ускладненнями через сильні снігопади, руйнуванням старого житлового фонду та критичною інфраструктурною деградацією.

Новопризначений губернатор Ростіслав Гольдштейн ініціював кадрові чистки серед чиновників, критикуючи їхню бездіяльність.

Попри індексацію зарплат і пенсій, регіон продовжує занепадати: зростає інфляція, скорочується населення, посилюється відтік молоді. Комі залишається одним із головних постачальників мобілізованих на війну проти України — із залученням фінансових стимулів і суттєвими втратами серед корінного населення. Республіка демонструє прикмети системної деградації на тлі багатства природних ресурсів (у регіон розташовані виробничі потужності таких корпорацій як «Лукойл», «Газпром», «Транснефть», «Воркутауголь»).

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний			0
Екологічний			0
Національний			0
Криміногенний			0
Релігійний			0
«СВО»			1
Соціально-економічний			1
Суспільно-політичний			1

Карелія

Зима 2024/2025 у Карелії пройшла під ура-патріотичними гаслами, якими влада намагалася прикрити власні промахи із ЖКГ та екологічні проблеми. Грудень у регіоні розпочався із банкрутства цілого району — Муезерського. Виявилось, що у районі наперед зібрані усі збори, а на зимовий період бюджет виявився у значному дефіциті. Відтак у районі було введено пряму адміністрацію, а його бюджет поповнювався із республіканського та федерального. Затьмарити ситуацію в Муезерському районі влада республіки намагалася ура-патріотичними гаслами, закликами до мобілізації в «сво» та навіть виставленим парадом нібито здобутої в боях техніки. У Республіці наповну намагаються використати пропагандистський потенціал «імперського веліччя», яке роздувається на хвилі загарбницької війни проти України. Натомість місцеві активісти містечка Каалмо написали скаргу аж у Слідчий комітет з вимогою відновити їм водопостачання. Справою зайнявся особисто його голова, друг путіна Олександр Бастрікін. Ця справа є показовою — коли слідчий орган займається водопостачанням на місцях. Вона яскраво демонструє як із путінських друзів та псів режиму ліплять єдину надію звичайних громадян на приструнчення зовсім втративших береги місцевих «бояр».

У регіоні продовжується боротьба за збереження унікальних рекреаційних зон краю. Екологічний рух у Карелії є найактивнішим та залишається єдиним опором окупаційному режимі, адже усі активні національні сили було придушено і вони зараз діють основному в еміграції. Окремо відзначаємо увагу місцевого опозиційного інфопростору до XII Бандерівських читань, які відбулися на початку лютого у Києві й в яких взяли участь представники місцевого національного руху.

Тим часом спокій у регіоні порушує сам кремлівський режим. В одному зі своїх інтерв'ю помічник путіна Микола Патрушев знову заявив про «воєнні злочини фашистської Фінляндії» у роки Другої світової війни. Загрозливим для держави Суомі є порівняння сучасного стану Фінляндії із тим, який начебто панував у країні напередодні радянсько-фінської війни. Офіційний кремль так часто робить перед тим як здійснити агресивні дії проти свого сусіда.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний	2	3	-1
Екологічний	3	3	2
Національний	0	2	-1
Криміногенний	0	0	0
Релігійний	0	1	0
«СВО»	1	1	1
Соціально-економічний	1	3	2
Суспільно-політичний	1	3	-1

ЗАХІДНИЙ СИБІР

Зима у Сибіру позначилась зростанням репресій, соціальної напруги та екологічних проблем. У Томській області влада підвищила виплату за контракт із Міноборони до 1 млн рублів, що свідчить про складнощі з набором. Губернатори регіонів припинили публікацію даних про загиблих, а в Барнаулі вшанували річницю загибелі Навального.

У Якутську скасували прямі вибори мера, в Томську мешканці вимагають відставки чинного. В Новосибірську підлітків засудили за диверсії, в Красноярську — репресії проти "АллатРа", а в Томську — вирок за еротичні аніме.

Критичною залишається ситуація з ліками — в кількох регіонах дефіцит інсуліну, навіть для дітей. В Іркутську — мітинг проти тарифів, у Томську та Новосибірську — протести за збереження історичної архітектури. Водночас влада просуває "традиційні цінності" та мілітаризує дитячі заходи.

Мікропластик зафіксовано в атмосфері Західного Сибіру, річки забруднені видобувною промисловістю. Ринок нерухомості у Новосибірську переживає кризу.

Сибір демонструє зростаюче напруження: локальний опір зростає, хоча лишається розпорощеним. Регіон перебуває між стабільністю, яку тримає репресія, та громадянським неспокоєм.

Маркер/місяць	Весна	Літо	Зима
Гуманітарний	-1	-3	1
Екологічний	-1	0	1
Національний	0	0	0
Криміногенний	0	0	1
Релігійний	0	0	0
«СВО»	0	-5	2
Соціально-економічний	-1	-1	1
Суспільно-політичний	-2	-3	2

ВИСНОВКИ

В усіх регіонах росії спостерігається погіршення економічної та демографічних ситуацій. Інфляція, зростання безробіття, економічна стагнація суттєво звужують можливості та перспективи для населення. З іншого боку влада пропонує мобілізуватися до війська на агресивну війну проти України.

Проте кількість охочих загинути на українській землі навіть за великі гроші зменшується. За таких обставин кремль намагається комбінувати батіг та пряник. З однієї сторони постійно підвищуються виплати за участь у війні, а з іншого боку практикується примусова мобілізація, щоправда в основному серед соціально ненадійних верств населення, зокрема серед ув'язнених.

Зростання кількості загиблих у війні та падіння рівня життя все більше нагнітають ситуацію, формуючи благодатний ґрунт для протестів. Влада намагається придушити протестний потенціал репресіями, проте без вирішення коренів проблеми, це лише погіршить ситуацію і радикалізує виступи проти влади.

Ситуація вже загострюється у проблемних регіонах, яким для російської влади безумовно є Кавказ. У більш мирних кутках імперії владі поки вдається тримати ситуацію під контролем часто використовуючи для цього ура-патріотизм. влада намагається консолідувати населення в умовах війни, проте це небезпечна гра, адже в умовах зростаючих втрат війна навпаки може стати каталізатором. в регіонах, які близькі до України каталізатором суспільного вибуху може стати посилення обстрілів як у формі інтенсифікації атак БПЛА, так і у формі застосування більш важкої зброї.

Протестний потенціал у росії наявний. Потрібна лише іскра яка б його запалила.

Над моніторингом працювали

Юрій Сиротюк

Юрій Олійник

Микола Волгов

Іван Янюк

Дар'я Шаповал

Андрій Ковальов

Денис Ковальов

Юлія Доля

Ірина Євдоченко

Андрій Михайліченко

Олексій Ткаченко

Армаїс Оганян

Переклад на англійську Олександр Чупак